

História Ruženca

Mesiac október je tradične zasvätený modlitbe ruženca. Málokto však vie, ako vlastne modlitba sv. ruženca vznikla.

V 12. storočí žil mladý kňaz Dominic Guzman (1170-1221). Bol pohnutý problémami doby – herézami a utrpením jednoduchého ľudu.

Legenda hovorí, že Panna Mária sa zjavila Dominikovi vo sne. Dala mu reťaz s guľôčkami, na ktorej sa mala recitovať modlitba ruženca a povedala mu, že modlitba a meditácia nad životom jej syna porazí bludy a utrpenie.

Aj keď táto legenda je veľmi milým príbehom, vznik ruženca je o čosi zložitejší. V prvých storočiach existencie Cirkvi mnísi recitovali žalmy. Bolo to jedným z pravidiel ich života. Keďže modlitba žalmov bola možná len tým, ktorí vedeli čítať, bolo treba nájsť spôsob modlitby pre negramotných bratov. Na tento účel sa použila modlitba Pána – Otče náš – bratia recitovali 150 krát túto modlitbu, čo korešpondovalo s počtom žalmov.

Pri odpočítavaní modlitby sa používali malé kamienky. Neskôr boli nahradené guľôčkami. Začiatkom druhého tisícročia s nárastom zbožnosti voči Panne Márii vzniká modlitba Zdravas' Mária, ktorá sa stáva veľmi rozšírená a populárna. Postupne bola pripojená k tejto modlitbovej tradícii.

V rokoch 1410 – 1439 Dominik Pruský, kolínsky kartuzián, predkladá veriacim Mariánsky žaltár (žaltár – pôvodne kniha žalmov), kde sa nachádzalo 50 Zdravas Márií prepojených na úryvky z evanjelia. Nápad tohto kartuziána sa uchytil. V rôznych regiónoch vznikali adaptácie takéhoto Mariánskeho žaltára a počet úryvkov z evanjelia dosahoval až 300.

Dominikán Alain de la Roche (1428-1478) vydal jednotné vydanie tohto Mariánskeho žaltára, ktorý sa počas jeho života začal nazývať „Ruženec Preblahoslavenej Panny Márie“. Zjednotiť túto formu modlitby sa mu podarilo vďaka jeho kázaniu a Mariánskym bratstvám, ktoré zakladal. Ruženec zjednodušil v roku 1521 dominikán Alberto de Castello, ktorý vybral 15 úryvkov z evanjelia na meditáciu. Konečná tradičná forma ruženca vznikla počas pontifikátu pápeža Pia V. (1566-1572), ktorý ho štandardizoval a uviedol pre celú Cirkev. Neskôr boli vykonané už len dve úpravy v tejto modlitbe – v roku 1917 na základe mariánskych zjavení vo Fatime bola na záver desiatku pridaná modlitba „Ó Ježišu, odpusť nám naše hriechy...“ a za pontifikátu Jána Pavla II. boli pridané desiatky ruženca svetla.

Keď sa pozrieme spätne zistíme, že sv. Dominik túto modlitbu pravdepodobne vôbec nepoznal. Jej šírenie sa síce spája s rehoľou dominkánov, ktorú sv. Dominik založil, ale šíri sa až od čias Alaina de la Roche, ktorý žil v 15. storočí. Konečnú podobu ruženec dostáva v druhej polovici 16. storočia.

(podľa The Catholic Encyclopedia)